

ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
в рамках участі в
Національному діалозі щодо трансформації продовольчих систем
(за результатами обговорення 02.09.2021)

При формуванні остаточного варіанту дорожньої карти та національної доповіді просимо врахувати наступні пропозиції та зауваження:

1) В сучасному світі відповідальність за безпечність та якість харчових продуктів лежить на операторах ринку. З іншого боку, оператори ринку забезпечені інструментами, які допомагають їм порівняно просто і ефективно виконати свій обов'язок перед суспільством – системою стандартів, настанов, кращих практик та інших документів недержавного рівня у комплексі з можливостями здійснення незалежних перевірок та отримання сертифікатів як свідчення відповідності. На жаль, в Україні відповідна система лишається повністю нерозвиненою. Це відбувається, у тому числі через брак обізнаності як серед посадовців органів державної влади, так і серед широких кіл аграрного та харчового бізнесу. Однак саме дотримання міжнародних стандартів є передумовою постачання харчових продуктів на світові ринки та реалізації національного потенціалу України. Тож пункт про формування культури дотримання стандартів та кращих практик на всіх ланках ланцюга «від лану до столу» варто винести на перше місце у розділі «Здорове харчування».

2) Представлена Дорожня карта містить як магістральні напрямки руху, так і завдання, спрямовані на досягнення конкретних цілей. Зокрема, розділ 1.1. нині починається з удосконалення національної системи харчування у школах. Це безумовно вкрай важливе завдання з точки зору здоров'я майбутніх поколінь. Однак питання скорочення втрат продовольства, відходів, збільшення вмісту вітамінів в готових продуктах спрямовані на більш широкий охопит аудиторії, тож їх варто було б «підняти в ієрархії» у доповіді.

3) Пункт 1.1.5 передбачає впровадження простежуваності в різних ланцюгах доданої вартості. Це не зовсім відповідає підходу «від лану до столу», який запроваджується регламентом ЄС 178/2002 – там йдеться про впровадження цього принципу на всіх ланках діяльності операторів ринку харчових продуктів. Ланцюги доданої вартості є лише частиною них.

Також хочемо уточнити пункт 2.2.3 дорожньої карти, де йдеться про зелене фінансування. В тексті чинної редакції ставиться завдання зростання частки зеленого фінансування та страхування. Однак зростання такої частки за умов, які нині існують на фінансових ринках України, навряд чи дозволить досягти поставленої мети. Мова має йти про глибоку перебудову фінансового ринку України, принаймні того її сегменту, який спрямований на обслуговування операторів ринку харчових продуктів. Тут має йтись саме про розвиток фінансової системи, спрямованої на підтримку зеленої трансформації національної економіки України, як такої.

Таблиця правок та пропозицій додається.

Національна дорожня карта трансформації харчових систем в Україні (попередній звіт)

Номер з/п	Очікуваний результат	Ключові виконавці	Дата виконання	Нормативно-правові рамки, включно міжнародні
ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ				
1.1	Ключовий результат: Здорова та різноманітна їжа у достатній кількості для всіх в Україні			
1.1.1	Запровадження культури дотримання стандартів та кращих практик на всіх ланках ланцюга «від лану до столу»	Офіс Президента, Мінекономіки, Мінагрополітики, МОН, ДПСС, місцеві органи влади, НУО	2023-2030	Угоди СОТ та про Асоціацію з ЄС, Регламенти ЄС 178/2002, 852/2004, закони «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про стандартизацію»

1.1.2 (1.1.5)	Впровадження системи простежуваності різних ланцюгів доданої вартості на всіх ланках діяльності операторів ринку харчових продуктів «від лану до столу»	Мінагрополітики, ДПСС, Міністерство цифрової трансформації	2023-2024	Регламент (ЄС) 178/2002 про встановлення загальних принципів і вимог харчового права, створення Європейського органу з безпеки харчових продуктів та встановлення процедур у питаннях, пов'язаних із безпекою харчових продуктів – «Вимоги до простежуваності» (ст. 18) Регламент (ЄС) 931/2011, що встановлює конкретні вимоги до простежуваності, встановлені Регламентом (ЄС) 178/2002 для харчових продуктів тваринного походження Регламент (ЄС) 1224/ 2009 про встановлення контрольної системи Союзу для забезпечення дотримання правил спільної рибогосподарської політики – «Простежуваність продуктів рибальства» (ст. 58)
------------------	---	--	-----------	--

1.3 (1.1.4)	Розроблення національної системи відповідального споживання, скорочення втрат продовольства та скорочення відходів	Мінагрополітики, Мінекономіки, Міністерство соціальної політики, ДПСС, місцеві органи влади, НУО, приватний сектор	Розроблено та подано до Парламенту законопроект «Про пожертвування продуктів харчування» Кампанія для підвищення обізнаності громадськості щодо відповідального споживання проводиться на загальнонаціональному рівні – до кінця 2021 року	Новий План дій щодо «циркулярної» економіки ля сприяння кращій екологічності та конкурентоспроможності Європи Рамкова директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98 про відходи Платформа ЄС щодо втрат продовольства та харчових відходів, вкл. підгрупу з донації харчів, вимірювання харчових відходів, реалізації та маркування дати і запобігання харчовим відходам(можливість участі стейкхолдерів) Стратегія ЄК «Від ферми до виделки»: - перегляд Рамкової директиви Європейського Парламенту та Ради 2008/98 – Запроваджуючи цілі ЄС щодо зменшення харчових відходів; - перегляд Регламенту (ЄС) 1169/2011 – Перегляд правил ЄС щодо маркування дати
----------------	--	--	--	---

1.1.4 (1.1.3)	Збільшено частку вітамінізованих харчових продуктів відповідно до «Рекомендацій ВООЗ щодо збільшення вмісту вітамінів та мікроелементів у продуктах харчування»	Міністерство охорони здоров'я України, Мінагрополітики, приватний сектор	Збільшення частки на ринку на 25 % протягом 6 років	Рекомендації ВООЗ щодо збагачення продуктів харчування мікроелементами Рекомендації ЮНІСЕФ «Діти, харчування та поживність – фортифікація продуктів харчування Регламент (ЄС) 1925/2006 про додавання вітамінів, мінералів та певних інших речовин до продуктів харчування
1.1.5 (1.1.1)	Вдосконалення національної системи харчування у школах	Офіс Президента, Мінекономіки, Мінагрополітики, МОН, ДПСС, місцеві органи влади, НУО	Забезпечення відповідності роботи пунктів шкільного харчування (їдалень) вимогам Закону «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» Посилення потенціалу адміністрацій об'єднаних територіальних громад та стимулювання використання місцевих харчових продуктів у шкільному харчуванні в сільській місцевості України	Національна молодіжна стратегія до 2030 року Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі Стратегія «Від ферми до виделки» Програма ЄС щодо харчування немовлят та дітей молодшого віку Перегляд схеми у школах ЄС (ст. 23 Регламенту (ЄС) 1308 /2013 про спільне упорядкування ринку ЄС для сільськогосподарських товарів)
1.1.6 (1.1.2)	Забезпечення наявності та доступності продовольчої продукції спеціального призначення для людей із частковою харчовою непереносимістю	Мінагрополітики, МОЗ		Регламент (ЄС) 1169/2011 про надання споживачам інформації про харчові продукти – ст.21 та Додаток II Регламент (ЄС) 609/2013 про харчові продукти, призначені для немовлят та малих дітей, харчові продукти для особливих медичних потреб та повне дієтичне харчування для контролю ваги

ДРУЖНЄ ДО ДОВКІЛЛЯ ВИРОБНИЦТВО				
2.2	Ключовий результат: Система державної політики, державної підтримки та фінансово-кредитна система, що враховують вимоги екологічного та соціального управління на підприємствах			
2.2.3	Зростання частки Розвиток національної системи зеленого фінансування та страхування	Міністерство фінансів, Національний банк, НКЦПФР	25 % наданих сум до 2024 року Запровадження зелених облігацій до 2022 року 25 % до 2025 року Прийняття Закону «Про екологічне страхування»	Регламент (ЄС) 2020/852 про заснування рамки для забезпечення сталих інвестицій («Регламент про таксономію») Регламент (ЄС) 2019/2088 про розкриття інформації, що стосується сталого розвитку у секторі фінансових послуг (SFDR) Пропозиція ЄК щодо Директиви про звітність з питань корпоративного сталого розвитку